

SA 21.1.95

Hvor mange bilder må tas ned?

Av P. O. STORLID, Brandbu

En dame bosatt i Egersund går i to leserbrev til felts mot et bilde i derværende kirkes våpenhus. Det dreier seg om en forhenstående sokneprest, som i okkupasjonstiden ble en markant skikkelse på den tids «gale side».

Om én ting er vi kanskje enige: Religionen skal ikke brukes som politisk våpen. Det var derfor utilstedelig å sette solkorset utenpå den meget omtalte kristendoms lære, samt å sette inn i den reviderte utgave rent politiske retningslinjer i forklaringen til det 4. bud, samt i etpar setninger om solkorssymbolet. Utover dette var ikke noe å innvende mot boken, som i førkrigstiden høstet mange lovord fra kom-

petent hold. Det må vel altså ha dreiet seg om en oppriktlig kristen og dyktig forfatter, som her blandet sammen to saker som han trodde på. Han utviste i dette altså dårlig skjønn. Men det henger bilder av mange geistlige i mange kirker, som det samme kan sies om.

De henger side om side med portretter av for eksempel ivrige heksebrennere, Hans Nielsen Hauges forfølgere og for øvrig hele den oppramsede rekke som ifølge Paulus «ikke skal arve gudsriket». Videre kommer liberale teologer som forkastet jomfrufødselen og alle andre under. Bør alle disse tas ned? Ja? Nei? Og så Luther da, med sin mening om jødene! Her kan det bli adskillige bilder å fjerne. Kanskje også av de mange notoriske

plageånder for småfolk, og krypere og støttespillere for samfunnets mektige. Samlingen blir nokså tallrik.

Det savnes opplysning om hva som ligger i «nazifiseringen av sendingene i radio», og det vil være av interesse å bli nærmere orientert på dette punkt. Likeledes om begrepet «angiveri», som var så vanskelig å definere at den tids «riksadvokat for landssviksaker» nektet å gjøre det. De som minnes den skandaløse Fanebustsaken, husker sammenhengen, og skjønner hvorfor. For det var så mye som kunne være det, og også så mye som ikke kunne være det. Men være det kunne for eksempel dette: Et gudfryktig NS-medlem hørte en «god nordmann» av en prest fra prekestolen agiterte mot «den nye tid», som

han hevdet ville avskaffe kristendommen, og gjeninnføre troen på Odin, Tor og kompani. Med denne «opplysningen» oppsøkte han omgående den lokale NS-leder og ville melde seg ut. Denne meldte i sin tur presten til politiet, for usannferdig propaganda, hvoretter vedkommende ble forvist til Helgøya. Han som trodde på skrønen, ble siden dømt for angiveri, som av sakens dokumenter fremgår. Snipp, snapp, snute... Men noe eventyr er ikke dette. Det bare ser slik ut.

Det kunne kanskje altså være fornuftig, trolig også kristelig, å avblåse denne politiske vendetta. Et råd kunne det også være at innsenderen simpelthen lar være å oppsøke omhandlede kirke, i det hun uten videre må formodes å stå

på «Kirkens Grunns» retningslinjer, som den fordums sokneprests motstandere gjorde. Men av prester står nå ingen andre på dem enn Børre Knudsen og hans fåtallige medkjempere, det vil si ikke en eneste geistlig i tjeneste. Knudsen og de få har tatt den renhårig konsekvens som blant andre hans far den gang gjorde. De andre må i ordbruken fra den omhandlede tid, ha «sviktet sitt kall».

Enkel er verden ikke. Gjør den ikke enda mer komplisert med denne billedstorm i Egersund. Når alt kommer til alt, har vi heller ingen sikker opplysning om Vårherres stilling til norske indrepolitiske spørsmål. Det kan endog være at de er ham temmelig likegyldige.